

CAIET DE SARCINI

Pentru achiziționarea serviciilor de consultanță în vederea dezvoltării unui produs de finanțare FACEM în cadrul Instituției Publice Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului

I. INFORMAȚII GENERALE

Instituția Publică Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului (ODA) este o instituție publică, fondată prin HG Nr. 538/2007, din subordinea Ministerului Economiei cu misiunea de a susține dezvoltarea mediului antreprenorial autohton, inclusiv a întreprinderilor mici și mijlocii, prin promovarea culturii antreprenoriale, acordarea asistenței financiare și tehnice pentru companii, emiterea garanțiilor financiare și de stat, precum și asigurarea infrastructurii de suport în afaceri.

Funcțiile ODA

- Elaborarea și implementarea programelor și proiectelor de dezvoltare a sectorului IMM;
- Administrarea Fondului de Stat de Garantare a Creditelor (FGC);
- Administrarea Fondului pentru Antreprenoriat și Creștere Economică a Moldovei (FACEM)
- Acordarea serviciilor de consultanță și instruire a managerilor și angajaților IMM;
- Crearea și dezvoltarea unei rețele de Incubatoare de Afaceri în Moldova;
- Susținerea formării de clustere și rețele inovative;
- Susținerea dezvoltării asociațiilor și instituțiilor de suport în afaceri;
- Cooperarea cu organizații naționale și internaționale similare.

Activitățile ODA

Una din problemele de bază care constrânge dezvoltarea sectorului privat din Republica Moldova, este accesul limitat la finanțarea activității economice. IMM-urile din Republica Moldova continuă să se confrunte cu această problemă, inclusiv la etapa de creștere și extindere a afacerilor, or creșterea activității economice se realizează prin investiții, care sunt finanțate, în special, prin intermediul instrumentelor financiare pe termen lung. Mai mult ca atât, evoluția sistemului economic și a celui financiar de la independență și până în prezent denotă o periodicitate frecventă a crizelor, care duc la înăsprirea condițiilor de finanțare pentru antreprenori (exemple cele mai recente anii 2009, 2014, 2022).

Principalele cauze care determină accesul limitat la finanțare a IMM-urilor sunt:

- Număr limitat de companii bancabile (cu acces la credite);
- Diversificarea redusă a instrumentelor de finanțare;
- Lipsa resurselor de finanțare (depozite) pe termen lung;
- Ratele dobânzilor încă prea mari solicitate de mediul bancar și nebancar;
- Nevalorificarea la o rentabilitate așteptată a resurselor (depozitelor) atrase de către bănci, ca efect al reglementărilor BNM privind rezervele obligatorii;
- Solicitări mari de acoperire cu gaj (costul creditului).

Fondul pentru Antreprenoriat și Creștere Economică a Moldovei (FACEM)

FACEM (în continuare – Fond) urmează a fi creat în vederea executării acțiunii 4.7.9. din Planul de acțiuni al Guvernului pentru anii 2021-2022, aprobat prin HG nr.235/2021. Fondul va constitui un instrument alternativ de finanțare cu costuri reduse a proiectelor de dezvoltare și extindere inițiate de IMM-ri.

Scopul Fondului

Facilitarea accesului mediului de afaceri la credite cu o dobândă redusă pentru finanțarea proiectelor de dezvoltare și extindere a activității antreprenoriale.

Obiectivele Fondului

- Susținerea afacerilor în anumite sectoare prioritare (conform Politicilor Ministerului Economiei);
- Extinderea oportunităților de acces la finanțare a activității antreprenoriale;
- Creșterea rentabilității proiectelor de dezvoltare prin reducerea costurilor de finanțare;
- Extinderea afacerilor în anumite sectoare;
- Creșterea numărului de locuri de muncă;
- Atragerea inițiativei private.

Tipul Fondului

Fondul se va constitui pe principiile unui fond de împrumut revolving. Fondul revolving este un fond de resurse financiare care se auto-finanțează. Astfel, încasările nete din creditele acordate anterior (principalul, rata dobânzii, comisioane minus datoriile către finanțatori) sunt utilizate pentru emiterea de noi credite.

Resursele Fondului

Capitalizarea fondului se va realiza din următoarele surse:

- mijloace financiare de la bugetului de stat;

- asistență creditară externă;
- veniturile obținute din creditare și recreditare;
- uzufructul generat în urma plasării resurselor financiare la conturile de depozit;
- alte surse neinterzise de lege.

Administrarea Fondului va fi în competența ODA, în cadrul căreia este creată o subdiviziune internă nouă, denumită Fondul pentru Antreprenoriat și Creștere Economică a Moldovei.

În condițiile administrării unor resurse financiare semnificative și implementării unor instrumente financiare complexe, ODA are nevoie de un cadru de guvernanță și transparență aliniat la cele mai bune practici internaționale.

Operatorii Fondului vor fi băncile comerciale și organizațiile de creditare nebanară eligibile. Operatorii vor fi desemnați în baza unei proceduri, selectați de către Comitetul de finanțare și risc al ODA, iar aprobarea finală a acestora va fi realizată de către Consiliu ODA. Principiile de selectare a operatorilor vor fi stabilite în Regulamentul Fondului, iar mecanismul și criteriile de selectare se vor aproba în baza unei metodologii aprobate de către Comitetul de finanțare și risc.

Veniturile operatorilor: o marja maximă a dobânzii de 2% - 3%. Marja maximă a dobânzii se bazează pe o rată de default de circa 3.5% și a unui profit ratat al băncii de aproximativ 10% din valoarea creditului. Nu va fi admisă perceperea de comisioane sau marje adiționale.

Beneficiarii Fondului vor fi întreprinderile autohtone. Resursele Fondului vor fi eligibile pentru finanțarea următoarelor proiecte, în dependență de produsele de finanțare ale Fondului (care vor reflecta politicile Guvernului în domeniu):

- proiecte investiționale și de dezvoltare în mod prioritar;
- finanțarea capitalului circulant.

Produs de finanțare – totalitatea condițiilor de finanțare a unor categorii de beneficiari prin prisma unui instrument de finanțare, pasibil de combinat cu alte instrumente ale IP ODA de acordare a suportului pentru întreprinderile mici și mijlocii.

Parteneri ODA

În implementarea programelor și instrumentelor de suport pentru IMM-urile din Republica Moldova, IP ODA este susținută de mai multe organizații și parteneri internaționali care oferă asistență financiară și tehnică, printre care se menționează: Uniunea Europeană, Banca Mondială, Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH, USAID și Ambasada Suediei, Organizația Internațională a Muncii, UN Women, UNIDO, UNEP, UNDP, Banca de Dezvoltare KfW, European Fund for Southeast Europe (EFSE), Green for Growth Fund (GGF), etc.

De asemenea, în vederea facilitării accesului IMM la finanțare (garantarea creditelor, compensarea dobânzilor, programul Prima Casă, etc.), IP ODA colaborează cu băncile comerciale din Republica Moldova

II. DESCRIEREA SERVICIILOR DE CONSULTANȚĂ

Sarcinile prevăzute a fi realizate țin de elaborarea pentru ODA a unui produs de finanțare care urmează să fie propus pentru IMM din Republica Moldova, aliniat la cele mai recente și bune practici internaționale în materie de finanțări, fiind totodată aliniat cu prioritățile de dezvoltare a IMM din domeniile strategice și prioritare ale economiei naționale, cu potențial de creștere.

Produsul de finanțare urmează să fie elaborat în etape cu perfectarea documentelor care să conțină prevederi referitoare la următoarele aspecte, dar fără a se limita la acestea:

1. Analiza privind activitatea de antreprenoriat din Moldova și în special a IMM-urilor, a priorităților de politici publice stabilite de Guvern, obiectivele de dezvoltare stabilite de Ministerul Economiei, ale altor autorități ale administrației publice, Statutul ODA și actele normative interne ale ODA, a situației social-economice din țară, conjunctura de piață, cerințele specifice ale mediului de afaceri, experiențele internaționale, în baza datelor statistice și informațiile furnizate ale BNS, BNM și CNPF și platformele internaționale de producere a datelor și informațiilor statistice.
2. Concept de produs cu focusare pe scop, obiective, beneficiari și scopuri și cheltuieli eligibile / neeligibile, valoarea și termenul de finanțare, alte aspecte privind produsul de finanțare a fi luate în considerație.
3. Analiză ex-ante produs de finanțare cu focusare pe condițiile ce au impus elaborarea produsului de finanțare: definirea problemei care urmează a fi soluționată, scop și obiective, fundamentarea impactului, reglementări necesare a fi elaborate / modificate în urma evaluării economiei și mediului de afaceri, resursele financiare necesare pentru proiect, riscuri identificate și măsuri de mitigare,

mecanisme de implementare și monitorizare, alte aspecte privind produsul de finanțare a fi luate în considerație.

I. LIVRABILE

Realizarea sarcinilor menționate va fi confirmată prin prezentarea următoarelor livrabile:

1. Analiza privind activitatea de antreprenoriat din R.Moldova și în special a IMM-urilor.
2. Concept de produs.
3. Analiză ex-ante produs de finanțare.

4. CERINȚE FAȚĂ DE CANDIDAT

1. Cunoașterea activității de antreprenoriat din Republica Moldova și în special a IMM-urilor, a priorităților de politici publice stabilite de Guvern, obiectivele de dezvoltare stabilite de Ministerul Economiei, ale altor autorități ale administrației publice.
2. Experiență în elaborarea produselor și/sau actelor normative;
3. Cunoașterea legislației naționale privind întreprinderile mici și mijlocii;
4. Cunoașterea produselor și instrumentelor financiare, riscurilor asociate și măsurilor de mitigare;
5. Cunoașterea tendințelor moderne în domeniul finanțării afacerilor;
6. Studii și/sau certificări în domeniul economic, bancar și/sau financiar;
7. Experiența de lucru în instituții financiare sau în autorități de reglementare/supraveghere a activității instituțiilor financiare.

În cadrul procesului de selecție și pe toată durata prestării serviciilor solicitate candidatul are obligația de a respecta următoarele principii:

- principiul confidențialității informației obținute pe parcursul executării contractului;
- principiul respectării drepturilor omului și al nediscriminării;
- principiul responsabilității și integrității profesionale;
- principiul calității serviciilor acordate.

Candidatul selectat, care va semna contractul de prestări servicii, la finalizarea sarcinilor, va prezenta un Raport privind sarcinile realizate.

5. TERMENII DE PRESTARE

Serviciile de consultanță urmează a fi prestate în termen de până la două luni de la desemnarea ofertantului câștigător (estimativ pe parcursul lunilor ianuarie-februarie 2023), inclusiv va prezenta livrabilele după cum urmează:

1. Analiza privind activitatea de antreprenoriat din R.Moldova - în 15 zile de la data semnării contractului.
2. Concept de produs - în 10 zile de la acceptarea Analizei privind activitatea de antreprenoriat din Republica Moldova.
3. Analiză ex-ante produs de finanțare - în 10 zile de la data acceptării Conceptului de produs.

Notă: Sarcinile sunt implementate cu asistență tehnică externă și finanțarea serviciilor de consultanță depinde 100% de asistență. Astfel, perioada ar putea fi redusă sau este necesară implementarea în termeni restrânși.